

Školský vzdelávací program

Ako vidia svet deti

Názov školy	Materská škola Šterusy
Názov ŠkVP	Ako vidia svet deti
Stupeň vzdelania	Predprimárne vzdelanie
Dĺžka vzdelávania	Niekoľkoročná dochádzka
Forma vzdelávania	Celodenná
Vyučovací jazyk	Slovenský
Druh školy	Materská škola
Dátum prerokovania v pedagogickej rade	
Dátum prerokovania v rade školy	
Predložený zriaďovateľovi	
Zriaďovateľ	Obec Šterusy
Miesto a dátum vydania	Šterusy

Vypracovala: Barbora Bačová
Poverená riadením MŠ

pečiatka školy

OBSAH

Úvod	3
Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy vzdelávania.....	4
1.Stupeň vzdelania.....	5
2. Profil Absolventa.....	5
3. Vyučovací Jazyk.....	6
4. Vlastné zameranie školy.....	6
5.Učebné osnovy.....	7
5.1Rozvrhnutie obsahových celkov.....	8
5.2 Zameranie obsahových celkov.....	9
5.3 Stratégie výchovnovzdelávacej činnosti.....	11
5.4 Učebné zdroje.....	12
Metódy a prostriedky hodnotenia dosiahnutia výchovnovzdelávacích cieľov.....	12
6. Charakteristika materskej školy.....	13
6.1 Personálne zabezpečenie.....	13
6.2 Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie.....	13
6.3 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní.....	14
6.4 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia detí a vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov materskej školy.....	
6.5 Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov.....	14
7. Charakteristika odboru vzdelávania v materskej škole a jeho dĺžka.....	14
8. Forma výchovy a vzdelávania.....	15
9. Osobitosti výchovy a vzdelávania detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania	17
10. Organizačné usporiadanie denných činností v materskej škole.....	20
11. Výchova a vzdelávanie detí so špeciálnymi -výchovnými potrebami a zabezpečenia inkluzívneho vzdelávania.....	20

Úvod

Školský vzdelávací program (ďalej len ŠkVP) je vypracovaný podľa Štátneho vzdelávacieho programu. Je kurikulárnym dokumentom, podľa ktorého sa uskutočňuje predprimárne vzdelávanie v Materskej škole Šterusy. Obsahuje všetky ciele a požiadavky, ktoré sa vzťahujú na obsah výchovnovzdelávacieho procesu v predprimárnom vzdelávaní.

Podporuje komplexný rozvoj detí, od prijatia až po ukončenie predprimárneho vzdelávania. Deti sa budú vzdelávať prostredníctvom rozpracovaných vzdelávacích oblastí v denných činnostiach formou hry a zaujímavých aktivít. Aktivity sú zámerne cielené, aby deti získali všestranný prehľad a poznatky zo všetkých vzdelávacích oblastí. Hlavnou myšlienkou je, aby deti túžili po zážitkoch, nových skúsenostiach, skúmali a bádali nepoznané, spoznávali medzilidské vzťahy a hlavne ukončili predprimárne vzdelávanie ako jedinečné osobnosti pripravené na primárne vzdelávanie a ďalší život v spoločnosti.

Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy vzdelávania

Deti, ktoré ukončia predprimárne vzdelávanie v tunajšej materskej škole budú mať rozvinutú osobnosť po všetkých stránkach, aby boli samostatné a jedinečné osobnosti, ktoré sa budú rozvíjať naďalej v primárnom vzdelávaní.

Cieľom Školského vzdelávacieho programu „Ako vidia svet deti“ je:

- viesť deti od útleho detstva k sebaúcte a seba hodnoteniu, k rešpektu druhých,
- viesť deti k sociálnemu cíteniu, rešpektovaniu multikultúrnych národností, rešpektovaniu detí so zdravotným znevýhodnením.
- podporovať rozvoj celej osobnosti detí, nesústrediť sa len na prevládajúcu oblasť dieťaťa,
- podporovať nadanie a osobnosť detí a záujmy každého dieťaťa,
- utvárať základné predstavy environmentálnej výchovy a podporovať environmentálne cítenie,
- rozvíjať a podporovať zdravé sebavedomie a sebaistotu detí,
- rozvíjať a podporovať individualitu a jedinečnosť detí,
- rozvíjať u detí správnu životosprávu (napr. zúčastňovať sa na príprave jednoduchých jedál, nápojov, ochutnávať nové druhy ovocia a zeleniny, skúmať nové chute),
- rozvíjať u detí záujem o pohyb a športovanie (rôzne pohybové hry, vyskúšať si rôzne skupinové športy, chodiť na turistické vychádzky do prírody, vyskúšať si pohyb po rôznom teréne),
- viesť deti k používaniu informačných technológií počas výchovnovzdelávacieho procesu, ale pre vlastnú potrebu na uľahčenie domácich úloh v primárnom vzdelávaní:
  - naučiť sa používať detské edukačné programy,
  - byť ostražitý pred nástrahami internetu
- prostredníctvom účasti na obecných podujatiach udržiavať ľudové tradície a regionálne cítenie, vo vzdelávacích aktivitách si podľa možností formou zážitkového učenia ukázať ako prebiehajú tradície sviatkov v našich rodinách (tradície vianočných sviatkov pri štedrovečernom stole, fašiangové zvyky, veľkonočné zvyky – oblievanie dievčat pre zdravie atď.)

1. Stupeň vzdelania

„Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole. Predprimárne vzdelávanie ukončuje dieťa spravidla v školskom roku, v ktorom do 31. augusta dosiahne šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť.“

„Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného roka školského vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole.“

„Tento doklad vydá riaditeľ materskej školy len dieťaťu, ktoré absolvovalo posledný rok vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole.“

2. Profil Absolventa

„Dieťa po absolvovaní materskej školy nedisponuje rozvinutými kompetenciami v daných oblastiach. Dosiahnutie základných cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí tohto programu vytvára predpoklady na ich plné rozvinutie v budúcnosti.“

„Ak dieťa, pre ktoré je plnenie predprimárneho vzdelávania v materskej škole povinné, nedosiahne školskú spôsobilosť a pokračuje v plnení povinného predprimárneho vzdelávania, jeho vzdelávanie sa sústreďuje na odstránenie deficitov v rozvoji kľúčových kompetencií nevyhnutných na zvládnutie primárneho vzdelávania v základnej škole.“

3. Vyučovací jazyk

„Vyučovacím jazykom v materských školách je štátny jazyk Slovenskej republiky. V materských školách alebo triedach, v ktorých sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v jazyku príslušnej národnostnej menšiny, je súčasťou výchovno-vzdelávacej činnosti aj komunikácia v štátnom – slovenskom jazyku. Požiadavky na komunikáciu v štátnom jazyku v materských školách, v ktorých sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v jazyku príslušnej národnostnej menšiny upravuje metodický list. V materských školách alebo v triedach s bilingválnym vzdelávaním je súčasťou výchovno- vzdelávacej činnosti aj komunikácia v štátnom – slovenskom jazyku.

„Výchova a vzdelávanie v materských školách sa uskutočňuje v slovenskom jazyku alebo v jazyku príslušnej národnostnej menšiny.“

4. Vlastné zameranie školy

Materská škola nemá špecifické zameranie. Výchovnovzdelávacie procesy sa sústreďujú na všestranný rozvoj osobnosti dieťaťa. Nakoľko nám regionálne možnosti ponúkajú vzdelávanie v prírode, vzdelávanie bude podmienené v značnej miere environmentálnou výchovou, čo znamená, že značnú časť vzdelávania venujeme prírode, životnému prostrediu, a s tým súvisiacim životným štýlom. Náš región si zachoval veľa ľudových zvykov a tradícií z minulosti, s ktorými sa budú deti oboznamovať a prezentovať ich na školských a verejných podujatiach organizovaných materskou školou a obcou.

Materská škola podporuje osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálno-emocionálnej, intelektuálnej, telesnej, morálnej, estetickej, rozvíja schopnosti a zručnosti, utvára predpoklady na ďalšie vzdelávanie. Vychováva a vzdeláva deti na život v spoločnosti v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami detí.

Zvyšovaním odbornej úrovne a skvalitňovaním výchovno-vzdelávacieho procesu chceme školu posunúť na úroveň kvalitnej modernej materskej školy.

Súčasťou vzdelávania v MŠ sú celoročné školské projekty:

„**Vieme sa hýbať**“, cieľom projektu je ukázať deťom a naučiť ich aký je pohyb a cvičenie dôležité pre zdravie a celé telo. Uskutočňovať sa bude formou hudobno – pohybových hier, rôznych športov, športových aktivít a turistických vychádzok.

„**Kniha je náš kamarát**“, v tomto projekte budú deti hlbšie spoznávať knihy, oboznamovať sa so vznikom knihy, počúvať rozprávky čítaním, budú nabádané k samotnému tvoreniu príbehov a ich prerozprávaniu alebo k dramatizácii na základe čítaného textu. U detí predškolského veku sa vzdelávacie aktivity budú uskutočňovať v pravidelných intervaloch v obecnej knižnici, ktorá bude slúžiť ako učebňa.

„Vieme čo je zdravé“ a „Školské ovocie“ formou pravidelných ochutnávok a príprav jednoduchých jedál je naučiť deti s chuťou jesť nepoznané mliečne výrobky, exotické a menej známe ovocie (acidofilné mlieko, plesňové syry, tvrdé syry, avokádo, mango, rôzne orešky a rôzne iné).

5. Učebné osnovy

Učebnými osnovami sú vzdelávacie štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí zo štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (ďalej len ŠVP). Učebné osnovy si prispôbujú učiteľky svojim potrebám a individuálnym vzdelávacím potrebám detí. Niektoré výkonové štandardy, ktoré sa plnia pravidelne a podľa potreby počas celej dochádzky dieťaťa do materskej školy nie sú zahrnuté v témach týždňa. Ak sú zahrnuté v téme týždňa, vtedy sa kladie dôraz na dôležitosť týchto činností a podrobnému vysvetleniu deťom.

Na každý týždeň je naplánovaná aspoň raz každá vzdelávacia oblasť. Podľa potreby sa môže vyskytnúť aj viackrát- je v kompetencii učiteľky.

Výchovno – vzdelávací proces je rozdelený do desiatich obsahových celkov, ktoré sa delia na týždenné témy. Obsah celkov je prispôbený ročným obdobiam, ľudovým tradíciám, kultúrnym sviatkom, histórii a iným témam. Každý obsahový celok má zvyčajne na každý týždeň jednu vzdelávaciu tému. Ak je treba učiteľky si predĺžia danú tému týždňa aj na viac týždňov z dôvodu splnenia naplánovaných cieľov a individuálnych potrieb detí. Tvorba týždenných plánov a pomôcok je v kompetencii každej učiteľky.

V čase letných prázdnin bude výchovno-vzdelávacia činnosť uskutočňovať formou hier a činnosti podľa výberu a záujmu detí.

Deti budú prostredníctvom rôznych vyučovacích metód vybraných učiteľkami vo všetkých obsahových celkoch nadobúdať vedomosti, zručnosti a schopnosti, tak aby sa rozvíjala celá osobnosť dieťaťa. Práve preto sú v osnovách. Obsahové celky sú

naplánované v logickom usporiadaní, tým umožňujú u detí postupné rozvíjanie osobnosti.

5.1 Rozvrhnutie obsahových celkov a týždenných tém

Rozvrhnutie obsahových celkov a týždenných tém 2023/2024

September	Ja som škôlkar	Domov MŠ a kamaráti Dopravné prostriedky Bezpečnosť na ceste Moja vlasť
Október	Čarovná jeseň	Farby So starými rodičmi – Dary jesene Stromy kríky a ich premeny
November	Život a zdravie	Zdravá výživa Ľudské telo Záchranári Prvá pomoc Počasie
December	Zimné sviatky	Mikuláš Vianoce Vianoce
Január	Zima a jej tajomstvá	Symboly zimy Vesmír Časové vzťahy Zmysly

Február	Svet masiek a predmetov	Fašiangy Predmety dennej potreby Chráňme prírodu ! Separovaný zber ! Z rozprávky do rozprávky
Marec	Prečítaj mi rozprávku	Kniha moja kamarátka Slovenské rozprávky Veľká Noc Veľká Noc
Apríl	Prebúdzenie prírody	Jar v prírode Pracovné profesie Živá a neživá príroda Vtáky Plody záhrady
Máj	Máme radi prírodu	Deň matiek – rodina Lesné a voľne žijúce zvieratá Život pri vode
Jún	Zvoní zvonček na škôlke	Deň detí Športový týždeň Exotické zvieratá Kvety Lúčne a liečivé Leto a prázdniny

5.2 Zameranie obsahových celkov

Ja som škôlkar - je zameraný na prvotný vstup dieťaťa do škôlky, zoznámenie s novými kamarátmi a začlenenie detí do kolektívu, osvojenie denného režimu a pravidiel v škôlke, zvyk na kolektívne a skupinové hry, edukačné činnosti, zoznámenie sa s novým prostredím a okolím. Celok je spojený s príchodom jesene po prázdninách do materskej školy, základnú orientáciu v okolí MŠ a v dedine. Osvojenie si poznatkov o Slovensku ako vlasti, v ktorej žijeme, na ktorú sme hrdí. Ma prebudiť v deťoch vlastenecké cítenie. Naučiť sa pravidlá cesty do škôlky/zo škôlky, základné pravidlá cestnej premávky týkajúce sa chodcov a cyklistov, zoznámenie sa so základnými dopravnými značkami, dopravnými pravidlami, vyskúšanie rôznych dopravných situácií, zmeny v prírode súvisiace s koncom leta a príchodom jesene.

Čarovná jeseň- celok je upriamený na pozorovanie jesennej prírody z hľadiska starostlivosti o záhradu, príprava na zimu, počasia na jeseň, ale aj počas celého roka v rámci porovnávania s ostatnými ročnými obdobiami, na správanie zvierat v jesennom období, sťahovanie zvierat do teplých krajín, prípravy zvierat na zimný spánok, poznatky a praktické veci zamerané na environmentálnu výchovu. V nej sa sústreďíme na starostlivosť o stromy a kríky počas celého roka. Upresníme si generačné zmeny a vzťahy v rodine zamerané na prejavy úcty k starším.

Život a zdravie -V obsahovom celku sa zameriame na zber úrody ovocia a zeleniny, ich uskladnenie a využitie. Zo zdravotného hľadiska sa oboznámia s poznatkami o prospešnosti konzumácie čerstvej zeleniny a ovocia, že sú významnými doplnkami stravy s dôležitými vitamínmi pre človeka. Taktiež si vyskúšajú urobiť zdravé šaláty, sladké dezerty, ktoré sú zdravé. Naučia sa základné časti tela, oboznámia sa s funkciami niektorých ľudských orgánov, prejavy vírusových chorôb, možnosti prevencie proti chorobám, možnosti liečby, oboznámia sa s poskytovaním prvej pomoci, vyskúšajú si poskytnúť prvú pomoc ranenému alebo v krízovej situácii.

Zimné sviatky- celok obsahuje informácie o časových vzťahoch, včera, dnes, zajtra, dni v týždni. Povieme si o priebehu adventného obdobia, prečo nosí darčeky Mikuláš, o prípravách na Vianoce a priebehu Vianoc, vianočných tradíciách a zvykoch nielen v našej krajine. Vianočné zvyky si deti vyskúšajú v hrách. Ich súčasťou bude príprava medovníkov a vianočnej večere. Vo voľných rozhovoroch deti porozprávajú o zvykoch a tradíciách v ich rodinách. Povieme si o historickom vzniku Vianoc v rámci kresťanskej biblie. Deti sa oboznámia so zvykmi spojenými s ukončením roka a začatím nového roka.

Svet masiek a predmetov - po návrate z prázdnin sa deti zoznámia s novými hračkami, ktoré si našli po stromčekom v MŠ. Podelia sa s kamarátmi o zážitky a tradície, ktoré prežili počas vianočných prázdnin. Naučia sa, že hračky a predmety dennej potreby sú vyrobené z rôznych materiálov, ktoré majú rôzne vlastnosti. Oboznámia sa tradíciami a zvykmi v našej obci spojenými s fašiangami, pokúsia sa charakterizovať fašiangové obdobie podľa typických znakov, zapojať sa do príprav triedneho karnevalu. Týždeň venovaný hudbe zoznámi deti s históriou hudby v minulosti a dnešnou hudbou, tradičnými hudobnými nástrojmi a rôznymi žánrami hudby. Spoznajú, že hudba má charakter aj liečivý a pozitívny účinok na človeka – duševné a psychické zdravie. Sústreďia sa na zmyslové vnímanie formou rôznych aktivít – hry, zážitkové učenia, pokusov, rozhovorov.

Zima a jej tajomstvá - deti si upevnia poznatky o ročných obdobiach, hlavne o zime – typické znaky zimy, prečo je aj zima dôležitá, keď je vonku stále zima a všetko je v zimnom spánku, ako sa v zime obliekať, čoho sa vyvarovať, aké zimné športy vieme robiť. V téme o prvej pomoci si vyskúšajú poskytnúť prvú pomoc zranenému, ako postupovať pri podávaní prvej pomoci. Oboznámia sa s poskytnutím prvej pomoci pri vírusových ochoreniach a bežných chorobách. Čo treba urobiť aby sme nešírili chorobu ďalej, ako sa stravovať v čase choroby. V ďalšej téme budú deti experimentovať, bádať, objavovať a skúšať rôzne pokusy. Obohacovať svoje skúsenosti o nové zážitky a poznatky.

Svet očami detí – celok je zaujímavý z dôvodu porovnávania živej a neživej prírody, pokusmi s vodou a inými živými a neživými látkami. Spoznajú rôzne podoby vody, vyskúšajú si experimenty s vodou v rôznych skupenstvách. V diskusiách a rozhovoroch o vesmíre využijú nadobudnuté poznatky z predchádzajúcich tém. Spoznajú slnečnú sústavu a naučia sa základné poznatky o vesmíre. Naučia sa zaobchádzať s knihou, dozvedia sa, ako taká kniha prichádza na svet. Že kniha je zameraná na zmysluplné trávenie voľného času, na rozvoj literárnych schopností, na poznávanie kníh a ich obsahu.

V jarom období sa oboznámia so premien zmenami a premenami prírody spojených s ročnými obdobiami, jarnými prácami na záhradách, staranie sa o prírodu po zime, prebúdžanie prírody po roztopení snehu, klíčenie stromov, rast jarných kvetov, príprava na sadenie, venovať pozornosť aj zvieratám – mláďatám, odlietaniu a prilietaniu sťahovavých vtákov.

Prebúdžanie prírody- celok sa sústreďuje na chov, starostlivosť a úžitok domácich zvierat. Veľká časť celku je venovaná tradíciám a zvykom počas Veľkej Noci u nás a iných krajinách. Priblížime si regionálne strávenie Veľkonočných sviatkov z pohľadu kultúrneho, ale aj cirkevného. Deti sa zapoja sa do výroby veľkonočných kraslíc a dekorácií, ktorými si ľudia vyzdobujú svoje príbytky na jar. V tomto mesiaci budú pozorovať aké vtáctvo sa pohybuje v našom okolí, aké vtáky žijú v našej krajine, akým spôsobom sa starajú o svoje mláďatá, oboznámia sa s užitočnosťou vtákov pre človeka aj prírodu, nadobudnú nové poznatky o niektorých vzťahovaných vtákoch. V pracovných profesiách sa sústreďíme na prácu rodičov, na iné pracovné profesie a na profesie, ktoré sú menej známe – parašutista, kaskadér a iné. Formou rozhovorov a hier si deti vyskúšajú niektoré profesie.

Máme radi prírodu – celok je zameraný na rodinu, poznanie a úlohy členov v rodine - úlohy matky - vdácnosť matkám, rodičom, rodinným príslušníkom nielen počas sviatku, ale aj všedných dní. V téme o kvetoch sa deti oboznámia s liečivými a lúčnymi kvetmi, s liečivými účinkami kvetov, s dôležitosťou kvetov na svete, vyskúšajú si sadenie a starostlivosť o kvety. Posledná téma mesiaca je venovaná deťom, ich právam, ale aj povinnostiam, detskému svetu hier, spoznávaniu nových poznatkov v živote dieťaťa.

Zvonček zvoní na škôlke - je zameraný hlavne na detské hrové a športové aktivity. Priblížime deťom, že nielen zdravé deti, ale aj choré sa chcú zabávať, športovať s nami „zdravými“. Spoznajú a upevnia si poznatky o exotických zvieratách, ich spôsobe života. Poslednou témou v školskom roku je priblížiť deťom oblasti a destinácie, ktoré sú navštevované turistami najčastejšie počas prázdnin a dovoleníek v lete. Porovnať si rôzne druhy dovoleníek - spoznávacie a relaxačné, podeliť sa o zážitky z dovoleníek, výletov, prázdnin. Zároveň opísať vysnívanú dovoleníku - prázdniny.

5.3 Stratégie vo výchovno-vzdelávacej činnosti

- Grafo- motorické cvičenia,
- Kreslenie, maľovanie, lepenie, modelovanie s rôznym materiálom,
- Prednes riekaniek, čítanie a prerozprávanie príbehov, rozprávok, čítanie hádaniek, čítanie maľovaného čítania, tvorenie maľovaných príbehov,
- Námetové, konštruktívne a didaktické hry,
- Rozvíjanie matematických kompetencií pri manipulácii s predmetmi,
- Vytváranie základov pre prácu s informáciami,
- Využívanie prosociálnych hier,
- Zážitkové učenie, metódy praktickej činnosti,
- Hudobno-pohybové hry k témam, dramatické hry,
- Zobrazenie deja rozprávky, príbehu,
- Rozprávanie, rozhovor, opis, monológ,
- Pokusy, experimenty, pozorovanie, bádanie, skúmanie,
- Konštruovanie, zhotovovanie, vytváranie kulís,
- Pozorovanie prírody, zaznamenávanie dejov,
- Práca s encyklopédiami, knihami, detskými časopismi,
- Práca s PC, práca s edukačnými softvérmi,
- Vytváranie inštrumentálneho sprievodu, činnosť s hudobnými nástrojmi,
- Pohybové a relaxačné cvičenia,
- Nácvičenie piesní, rytmizácia, hra na telo,
- Rozprávanie, rozhovor, diskusia na tému,
- Didaktické, dramatizačné hry, hry na rozvíjanie zmyslov /sluchové, zrakové, hmatové, chuťové/, ochutnávka potravín,
- Grafo-motorické cvičenia,
- Artikulačné hry, rečové hry, hry so slovami,
- Vytváranie, aranžovanie, zostrojovanie vianočnej dekorácie, čítanie rozprávok, príbehov, poézie,
- Rozhovor, monológ, počúvanie vianočných príbehov, prednes poézie,
- Počúvanie vianočných skladieb, hudby, kolied, vianočných príbehov, počúvanie biblických príbehov spojených s Vianocami,
- Práca s cestom a rôznymi modelovacími hmotami,
- Spevácke činnosti,
- Tvorivá dielňa,
- Posedenie s Mikulášom , vystúpenie detí v kultúrnom dome, vianočné trhy,
- Námetové, konštruktívne a technické hry.

5.4 Učebné zdroje:

- Pracovné listy
- Detské, odborné a náučné knihy, encyklopédie, príbehy s detským, zvieracím hrdinom, ľudové a autorské rozprávky
- Ilustračné materiály, autori rozprávok
- Výtvarný, pracovný, prírodný a technický materiál
- Melodické hudobné nástroje
- Detské rytmické nástroje

- Bábky, makety, čelenky, čiapky, kúzelná palička, deka, škatuľa
- Obrázky prírody, didaktické pomôcky k témam
- Plošné geometrické tvary
- Telovýchovné náradie
- Prírodniny, lupy, farebné stuhy, kruhy s papiera, krúžky UH
- Výtvarný, pracovný, prírodný a technický materiál
- Encyklopédie. Knihy o prírode, náučná literatúra, leporelá, detské knihy
- Puzzle, pexesá o prírode, rozstrihané obrázky
- Maňušky
- Maketa Zemegule, glóbus, atlasy, mapy
- Vyfúknuté vajíčka, kornúty, predmety k veľkej noci
- Bábky, čiapky, šatky, makety, maňušky
- Nádobý na výsadbu rašelina semienka, cibulky, strukoviny, náradie
- Kvety na rozmnožovanie
- Obrázková pojmová mapa
- Didaktické pomôcky
- Výtvarný, pracovný, prírodný, technický materiál
- Informačno – komunikačné technológie
- Encyklopédie k témam, náučná literatúra, odborná literatúra
/zvieratá, vtáky, hmyz, počasie, veda, atlasy o prírode..../

Metódy a prostriedky hodnotenia dosiahnutia výchovno-vzdelávacích cieľov

- DITOR:- (definuj, informuj, tvor riešenia, overuj, realizuj), metódy grafickej a výtvarnej činnosti, manipulovanie, edukačné hry, pokus - experiment, rozhovor, heuristické, zdôvodňovanie, diagnostikovanie, portfólia, pozorovanie, porovnávanie, napodobňovanie, hry s pravidlami, konštruovanie, diskusia, problémové riešenie, práca s knihou, improvizácia, grafické znázorňovanie, retrospektívne metódy, analýza úloh a produktov činností, pozorovacie háčky, produkčné (individuálne výtvarné a pracovné činnosti), improvizácia, rozhovor, práca s textom, metódy - retrospektívne , interaktívne, didaktické hry, metódy perspektívnych rozhodnutí, organizátorské hry, popis predmetov, konštruovanie, diskusné metódy, brainstorming, analýza chýb a nedostatkov, samostatná práca, manipulácia s predmetmi, napodobňovanie, inverzia (urobme to naopak), metóda tvorivého riešenia problémov, práca s obrázkom a textom, pohybové hry.

Plánovanie výchovno-vzdelávacej aktivity je úplne v kompetencii učiteľa. Spôsob, forma, rozsah a časové trvanie plánov výchovno-vzdelávacej činnosti bolo určené na prvej pedagogickej porade.

Ostatné súčasti plánov závisia od potrieb učiteľa, keďže plány výchovno-vzdelávacej činnosti sú pomôckou, pracovným materiálom učiteľa.

Stratégie vzdelávacích aktivít, učebné zdroje a metódy a prostriedky hodnotenia dosiahnutia výchovno-vzdelávacích cieľov sú napísané pre všetky obsahové celky z dôvodu flexibility a kreativity každej učiteľky.

6. Charakteristika materskej školy

6.1 Personálne zabezpečenie:

Pedagogickí zamestnanci: 1

Prevádzkoví zamestnanci: 1

6.2 Materiálno – technické a priestorové podmienky

Materská škola je umiestnená v samostatnej staršej budove, ktorá je zrekonštruovaná. Má jeden hlavný vchod a zadný vchod z umyvárne. MŠ tvorí vstupná šatňa, trieda s hračkami a, spálňa, v ktorej sa nachádzajú pracovné stoly, umyváreň s WC pre deti, miestnosť pre zamestnancov slúži zároveň ako kabinet, kancelária riaditeľky školy a vedúcej školskej jedálne, kuchyňa s príslušnými priestormi, v zadnej časti sa nachádza kotolňa a dve skladové miestnosti.

Materiálno-technické vybavenie je zodpovedajúce podmienkam, potrebám a cieľom materskej školy. Postupne sa dopĺňa a modernizuje.

Priestory a zariadenie zodpovedajú hygienickým a bezpečnostným predpisom. Nábytok je rozmiestnený tak, aby splňal nielen funkciu odkladaciu, ale aj estetickú. Sú v ňom hračky a didaktické pomôcky. MŠ je vybavená (informačno-komunikatívnymi technológiami (ďalej len IKT) - počítač, televízor, fotoaparát, rádio, tlačiareň, interaktívna tabuľa, s ktorými deti pracujú na elementárnej úrovni, pričom učiteľky dbajú na ich správne používanie a primeraný čas práce s nimi. V školskej knižnici sú rôzne detské knihy a encyklopédie.

Na školskom dvore sú umiestnené preliezačky, pieskovisko, kolotoč, hojdačky, preliezačka so šmykľavkou. Areál je trávnatý s menšou betónovou plochou. Nachádzajú sa tu stromy a okrasné kríky, ktoré zabezpečujú chládok, skrášľujú prostredie a sú aj pomôckami vo výchovnovzdelávacom procese.

Interiér a exteriér materskej školy je zariadený a vybavený tak, aby sa deti v ňom cítili príjemne, bola v ňom priateľská klíma a predovšetkým vplývali na komplexný rozvoj detí pozitívne. Areál MŠ je od ostatného prostredia oddelený plotom.

Celé prostredie splňa estetické a emocionálne kvality. Je útulné, príjemné a harmonické.

6.3 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Problematika zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove vzdelávaní je podrobne rozpracovaná v školskom poriadku materskej školy a v prevádzkovom poriadku školy.

6.4 Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia detí a vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov materskej školy

Problematika vnútorňého systému kontroly a hodnotenia detí, ako aj problematika vnútorňého systému kontroly a hodnotenia zamestnancov školy je podrobne rozpracovaná v ročnom pláne vnútornej kontroly školy, ktorý je súčasťou plánu práce školy.

6.5 Požiadavky pre profesijný rast pedagogických a odborných zamestnancov

Problematika profesijného rastu pedagogických a odborných zamestnancov je rozpracovaná v ročnom pláne ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov, ktorý je súčasťou plánu práce šk.roka.

7. Charakteristika odboru vzdelávania v materskej škole a jeho dĺžka

Materská škola podporuje osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálno-emocionálnej, intelektuálnej, telesnej, morálnej, estetickej, rozvíja schopnosti a zručnosti, utvára predpoklady na ďalšie vzdelávanie, pripravuje na život v spoločnosti v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami detí.

Výchova a vzdelávanie v materskej škole sa uskutočňuje podľa školského vzdelávacieho programu.

Na predprimárne vzdelávanie sa prijíma dieťa od troch rokov veku; výnimočne možno prijať dieťa od dovŕšenia dvoch rokov veku. Predprimárne vzdelávanie je povinné pre dieťa, ktoré dosiahlo 5 rokov veku do 31.augusta.

Povinné predprimárne vzdelávanie trvá jeden školský rok. Ak dieťa po dovŕšení šiesteho roku veku nedosiahne školskú spôsobilosť, bude pokračovať v plnení povinného predprimárneho vzdelávania ešte jeden školský rok za podmienok ustanovených v zákone.

8. Forma výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie, poldenná aj celodenná, sa v materských školách uskutočňuje dennou formou.

Denná forma výchovy a vzdelávania sa môže uskutočňovať aj ako dištančná:

a) v celom rozsahu vzdelávania zabezpečovaného materskou školou pre deti, ak sa vyhlási výnimočný stav, núdzový stav alebo mimoriadna situácia.

b) v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa materskej školy pre deti, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné, ak kvôli zdravotnému stavu alebo iných závažných dôvodov (napr.: rodinné dôvody, ohrozovanie bezpečnosti a zdravia iných detí, ktoré sú účastníkmi výchovy a vzdelávania), nemôžu plniť povinné predprimárne vzdelávanie formou pravidelného denného dochádzania, najdlhšie počas troch po sebe idúcich mesiacov.

c) Povinné predprimárne vzdelávanie dieťa plní formou pravidelného denného dochádzania v pracovných dňoch v rozsahu najmenej štyri hodiny denne, okrem času školských prázdnin. Dieťa so zdravotným znevýhodnením môže plniť povinné predprimárne vzdelávanie v rozsahu menej ako štyri hodiny denne za podmienok ustanovených zákonom.

Výchova a vzdelávanie sa v materskej škole uskutočňuje prostredníctvom nasledujúcich foriem denných činností:

- hry a činnosti podľa výberu detí,
- zdravotné cvičenie,
- vzdelávacia aktivita,
- pobyt vonku,
- činnosti zabezpečujúce životosprávu (osobná hygiena, stravovanie, odpočinok).

Hry a činnosti podľa výberu detí sú spontánne alebo učiteľkou navodzované hry. Ich súčasťou je dopoludnia aj ranný filter prípadne aj ranný kruh. Hry a činnosti podľa výberu detí sú zaraďované ako samostatná organizačná jednotka počas prichádzania detí do materskej školy a odchádzania popoludní. Súbežne s nimi sa môžu uskutočňovať aj vzdelávacie aktivity.

V rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy, ministra školstva alebo inej oprávnenej osoby v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu pre všetkých žiakov v rozsahu nevyhnutne potrebnom, najviac však jeden mesiac, z dôvodov podľa § 150a ods. 2 školského zákona. Pri navodzovaní obsahu hier a činností podľa výberu detí sa kladie dôraz na uplatňovanie ich individuálnych záujmov a potrieb.

Zdravotné cvičenie sa realizuje každý deň v určitom čase zásadne pred jedlom (spravidla pred desiatou) s podmienkou dodržiavania hygienických zásad (vo vyvetranej miestnosti, prípadne vonku). Patrí k vopred plánovaným činnostiam. Môže sa zaradiť aj viackrát v priebehu dňa a môže sa realizovať tak v interiéri (herňa, telocvičňa), ako aj v exteriéri materskej školy (školský dvor, terasa, ihrisko a. i.).

Vzdelávacie aktivity sú aktivitami vzťahujúcimi sa na sprostredkovanie plánovaných vzdelávacích obsahov jednotlivých vzdelávacích oblastí. V rámci vzdelávacích aktivít sa vytvára nosný priestor na postupné dosahovanie výkonových štandardov. Vzdelávacie aktivity sa zaraďujú ako samostatná organizačná jednotka alebo môžu byť súčasťou všetkých ostatných denných činností. Sú realizované ako individuálne, skupinové alebo frontálne aktivity detí. Časové trvanie vzdelávacej aktivity musí rešpektovať schopnosti a potreby detí, ich vývinové osobitosti a zákonitosti psychohygieny.

Pobyt vonku plní okrem pedagogickej a rekreačnej aj významnú zdravotnú funkciu. Súčasťou pobytu vonku sú najmä spontánne pohybové aktivity, voľné hry podľa výberu detí a vychádzka mimo areálu materskej školy. V rámci pobytu vonku môžu byť zaradené aj vzdelávacie aktivity a zdravotné cvičenie tak, aby bol ponechaný dostatok času na spontánne hry a pohybové aktivity detí. Realizuje sa každodenne, skrátíť, či úplne vynechať sa môže len z dôvodu mimoriadne nepriaznivých meteorologických podmienok. Ak sa pobyt vonku skrátí alebo nerealizuje, je potrebné zabezpečiť podmienky na pohybovú aktivitu detí v triede alebo telocvični (ak ju materská škola má).

Činnosti zabezpečujúce životosprávu

Stravovanie detí sa zabezpečuje v pevne stanovenom čase, pričom sa odporúča dodržať trojhodinový interval medzi podávanými jedlami (desiata, obed, olovrant). Čas podávania jedla sa stanovuje podľa podmienok prevádzky materskej školy. Odpočinok sa zaraďuje po obede, pričom jeho trvanie závisí od potrieb detí. Ležadlá musia byť zdravotne nezávadné. Minimálne trvanie odpočinku je 30 minút. Odpočinok v jednotriednej materskej škole, ako aj vo vekovo heterogénnych triedach, sa diferencuje podľa potrieb detí. Nesmie sa narúšať realizáciou krúžkovej činnosti.

Všetky formy denných činností detí usmerňujú kvalifikované učiteľky pre predprimárne vzdelávanie.

Organizácia výchovno-vzdelávacej činnosti v materskej škole je charakteristická flexibilitou striedania spontánnych a riadených činností. Formy denných činností sa realizujú súbežne alebo ako samostatné organizačné jednotky. Usporiadanie denných činností spracúva materská škola vo forme denného poriadku, ktorý:

- zabezpečuje vyvážené striedanie spontánnych hier a riadených činností,
- vytvára dostatočný priestor pre individuálne potreby a záujmy detí,
- zabezpečuje dodržiavanie zásad zdravej životosprávy (pravidelné stravovanie, dostatočný

- pobyt na čerstvom vzduchu, dostatočná pohybová aktivita a odpočinok).
- V triedach s poldennou výchovou a vzdelávaním sa denný poriadok upravuje vzhľadom na čas ich prevádzky.“

9. Osobitosti výchovy a vzdelávania detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania .

Každá materská škola by v súčasnosti mala byť schopná poskytovať podmienky pre inkluzívne vzdelávanie. Takéto vzdelávanie napĺňa ideu rovnosti šancí pre všetkých, rovnosti prístupu ku vzdelávaniu a v konečnom dôsledku k zabezpečeniu sociálnej inklúzie.

V podmienkach predprimárneho vzdelávania v materských školách sa idea inklúzie dotýka najmä prístupu k deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami s cieľom prijať čo najväčší počet týchto detí do bežných škôl a tried. Deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sú deti so zdravotným znevýhodnením, deti zo sociálne znevýhodneného prostredia, ale aj deti s nadaním. Tieto deti a ich rozvoj vyžadujú podporu, ktorá je náročnejšia a komplexnejšia v porovnaní s podporou poskytovanou deťom so štandardným vývinom. Materské školy musia byť pripravené takúto komplexnú podporu poskytnúť uvedomujúc si, že miera komplexnosti a jej modifikácie podpory a starostlivosti je závislá od špecifickej podoby výchovno-vzdelávacích potrieb konkrétnych detí.

Aby prostredie materskej školy bolo schopné poskytnúť inkluzívne vzdelávanie, treba brať do úvahy nasledovné všeobecne platné princípy inklúzie vo vzdelávaní, ktoré je potrebné zohľadniť aj pri tvorbe školského vzdelávacieho programu:

1. Vzdelávanie pre všetkých.

2. Univerzálne a rovnaké vzdelávacie ciele (na výstupe vzdelávania).
3. Diverzita a adaptabilita na úrovni presnej identifikácie a diferencovanosti vstupných podmienok a pokroku vo vzdelávaní.
4. Adaptácia procesu a postupu podmienkam lokálnej komunity a jej potrieb.
5. Presah školských aktivít na lokálne aktivity a ich integrácia do činnosti školy.
6. Intenzívny profesijný vývin podieľajúcich sa pedagogických zamestnancov.

Uvedené princípy sa konkretizujú tak, aby boli zabezpečené nasledovné kritériá inkluzívneho vzdelávania:

Spravodlivosť a rovnosť v poskytovaní výchovy a vzdelávania

Všetky deti bez ohľadu na pohlavie, vierovyznanie, etnickú, jazykovú alebo kultúrnu príslušnosť, ekonomické zázemie a zdravotné znevýhodnenie majú rovnaký prístup k vzdelávaniu. Všetky deti majú rovnaký nárok na tie isté podporné služby a rovnaký prístup.

Koordinované ciele a spolupráca

Zabezpečovanie inkluzívneho vzdelávania vyžaduje úzku a intenzívnu spoluprácu všetkých zainteresovaných a dobre štruktúrovaný tím, ktorý podporuje inkluzívnosť vo vzdelávaní. Každá materská škola zabezpečuje intenzívnu spoluprácu aj s rodičmi detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, pričom rodičia, deti a ďalší odborníci vytvárajú koordinovaný tím, aby sa zabezpečili konkrétne potreby týchto detí. Každá materská škola má navyše poverenú konkrétnu osobu zodpovednú za koordináciu poskytovania komplexných služieb pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Pripravenosť pedagogických zamestnancov materských škôl na inkluzívne vzdelávanie

Materská škola vytvára podmienky na to, aby všetci pedagogickí zamestnanci materských škôl boli schopní orientačne identifikovať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby detí a zároveň, aby materská škola bola v úzkom kontakte s odborníkmi, ktorí majú identifikáciu špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb v kompetencii. Učiteľky materských škôl sú schopné pristupovať k týmto deťom individuálne a zabezpečovať ich zmysluplný individuálny rozvoj. Jedným z nástrojov takéhoto rozvoja je individualizácia vzdelávacích programov pre tieto deti. Podmienkou vytvárania týchto programov je kvalitná pedagogická diagnostika.

Materská škola rovnako vytvára podmienky na intenzívnu spoluprácu a komunikáciu s rodičmi týchto detí, ako aj na komunikáciu so zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie, ktoré týmto deťom poskytujú podporné služby.

Inkluzívne prostredie materskej školy

Materská škola dbá o to, aby v rámci svojich priestorov zabezpečila univerzálny dizajn, a aby deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a deťom cudzincov boli poskytované a dostupné špecificky prispôsobené zariadenia a materiál. Materská škola zároveň dbá aj o odbúranie všetkých bariér, ktoré by mohli narúšať proces inklúzie nielen detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Prostredie je zabezpečené tak, aby v čo najväčšej miere spájalo všetky deti.

Uvedené princípy a kritériá inkluzívneho vzdelávania sa konkretizujú v školských vzdelávacích programoch a v individuálnych vzdelávacích programoch v závislosti od konkrétnej a aktuálnej situácie jednotlivých materských škôl, čo je spojené s pravidelnou modifikáciou a adaptáciou týchto programov podľa reálnych potrieb.

V špeciálnych triedach pre deti so zdravotným znevýhodnením a v materských školách pre deti so zdravotným znevýhodnením (špeciálnych školách) sa deti vzdelávajú podľa vzdelávacích programov pre deti:

- - s mentálnym postihnutím,
- - so sluchovým postihnutím,
- - so zrakovým postihnutím,
- - s telesným postihnutím,
- - s narušenou komunikačnou schopnosťou,
- - s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami,
- - choré a zdravotne oslabené,
- - hluchoslepé,
- - s viacnásobným postihnutím.

Dieťa so zdravotným znevýhodnením sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu školy. Ak jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú, aby sa vzdelávalo podľa školského vzdelávacieho programu, dieťa sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu vypracovaného v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu dieťaťa. Deťom so zdravotným znevýhodnením sa v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie poskytujú rôzne formy špecifickej pedagogickej a odbornej podpory a intervencie.

Materské školy sú povinné vytvárať inkluzívne prostredie pre všetky deti, vrátane detí cudzincov.“

„Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov

Predprimárne vzdelávanie detí cudzincov sa zameriava na rozvíjanie elementárnych základov:

1. komunikačných kompetencií,
2. matematických kompetencií a kompetencií v oblasti vedy a techniky, 3. digitálnych kompetencií,
4. kompetencií učiť sa, riešiť problémy, tvorivo a kriticky myslieť,
5. sociálnych a personálnych kompetencií,
6. občianskych kompetencií,
7. pracovných kompetencií.

Osobitosťou výchovno-vzdelávacej činnosti je aj osvojovanie si základov slovenského jazyka ako L2, tak, aby deti mali dostatočné a veku primerané komunikačné schopnosti v slovenskom jazyku.

10. Organizačné usporiadanie denných činností v materskej škole

07:00 – príchod do materskej školy, didaktické a voľné hry pod dohľadom učiteľky

08:00 – pohybové a relaxačné cvičenia, hygiena

08:30 – desiata, hygiena

09:00 – ranný kruh detí, vzdelávacia časť (výchova a vzdelávanie detí podľa týždenných plánov)

09:30 – pobyt vonku, hygiena

11:30 – obed

12:00 – hygiena, rozprávka (čítaná, rozprávaná učiteľkou, alebo pustená z CD), odpočinok, hygiena

14:30 – olovrant, hygiena

15:00 –16:00 voľné hry detí a popoludňajšie aktivity detí pod dohľadom učiteľky do prebratia dieťaťa rodičom, alebo inou splnomocnenou osobou

11. Osobitosti výchovy a vzdelávania detí v národnostných materských školách

Výchovno-vzdelávacia činnosť na predprimárnom stupni vzdelávania národnostných škôl sa zameriava aj na zachovanie a rozvoj kultúrnej a jazykovej identity detí patriacich k národnostným menšinám. Osobitosťou výchovno-vzdelávacej činnosti je aj osvojovanie si základov slovenského jazyka ako L2, tak, aby deti mali dostatočné a veku primerané komunikačné schopnosti v slovenskom jazyku.

Učiteľky prepájajú komunikáciu v jazyku príslušnej národnostnej menšiny a v slovenskom jazyku tak, aby deťom poskytovali kvalitné rečové vzory v oboch jazykoch.

Školský vzdelávací program Materskej školy Šterusy – „Ako vidia svet deti“

Platnosť	Dátum	Zaznamenanie zmeny, inovácie, úpravy
Revidovanie		
Platnosť šk VP od		
Revidovanie		
Platnosť škVP od		
Revidovanie		
Platnosť šk VP od		
Revidovanie		

Platnosť šk VP od		
Revidovanie		
Platnosť šk VP od		
Revidovanie		
Platnosť šk VP od		
Revidovanie		
Platnosť šk VP od		
Revidovanie		

Použitá literatúra:

Hajdúková, V.: Príručka pre tvorbu školských vzdelávacích programov pre materské školy, MPC Bratislava 2008, ISBN 978-80-8052-324-4 <http://www.minedu.sk>

Metodika na tvorbu školských vzdelávacích programov pre materské školy, Bratislava 2009, ISBN 978-80-8052-341-1

Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách, ŠPÚ, 2016
<http://www.statpedu.sk/clanky/statny-vzdelavaci-program/svp-pre-materske-skoly>

Vyhláška MŠ SR č. 306/2008 Z. z. o materskej škole v znení vyhlášky MŠ SR č. 308/2009 Z. z.

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov